

Η
ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ
6^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της την 27^η Νοεμβρίου 2018 με την εξής σύνθεση: Μαργαρίτα Κανάβα, Πρόεδρος-Εισηγήτρια, Ειρήνη Αψοκάρδου και Ατιόστολος Σιαπέρας Μέλη.

Για να εξετάσει την από 26.10.2018 Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1111/29-10-2018 του προσφεύγοντος οικονομικού φορέα «...» (εφεξής ο προσφεύγων), που εδρεύει στο ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του ... (εφεξής η αναθέτουσα αρχή), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και κατά της υπ' αριθμ. 241/24.08.2018 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής με την οποία εγκρίθηκε το υπ' αριθμ. Ι/9.08.2018 Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού και αναδείχτηκε ο προσωρινός ανάδοχος του έργου (εφεξής η προσβαλλόμενη) και

κατά του παρεμβαίνοντος οικονομικού φορέα με την επωνυμία ... (εφεξής ο παρεμβαίνων), που εδρεύει στη ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα

Με την Προδικαστική Προσφυγή του ο προσφεύγων αιτείται την ανάκληση της προσβαλλόμενης με την οποία αναδείχτηκε ο παρεμβαίνων προσωρινός ανάδοχος του έργου.

Με την παρέμβασή του ο παρεμβαίνων επιδιώκει την απόρριψη της προσφυγής και τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Μαργαρίτα Κανάβα
Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής του προσφεύγοντος έχει καταβληθεί e-παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 και 2 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 600 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό _____, την από 26.10.2018 πληρωμή στην _____ Τράπεζα και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών περί αυτόματης δέσμευσης), το οποίο και υπολογίζεται με βάση την προϋπολογιζόμενη δαπάνη της σύμβασης, ήτοι 111.290,32 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

2. Επειδή με την από 29.06.2018 διακήρυξη, η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε Ανοιχτό Ηλεκτρονικό Διαγωνισμό για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του έργου _____

», με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, προϋπολογισμού 111.290,32 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

3. Επειδή το πλήρες κείμενο της διακήρυξης, καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) με ΑΔΑΜ _____ 29.06.2018, καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε αύξοντα αριθμό

4. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός ενόψει του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή, η υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή έχει ασκηθεί με χρήση του τυποποιημένου εντύπου, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 8 παρ. 2 του Π.Δ. 39/2017 και έχει κατατεθεί εμπροθέσμως στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 26.10.2018 σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 361 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 4 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017 (περ. α'), δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες μέσω της «επικοινωνίας» στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού στις 19.10.2018.

ΠΑΡ 679/2018 παρέμβασή του ο οποίος με προφανές έννομο συμφέρον αιτείται τη διατήρηση ισχύος της επίμαχης απόφασης με την οποία και κρίθηκε αποδεκτή η προσφορά του.

11. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η ως άνω προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360, του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

12. Επειδή στον εν θέματι διαγωνισμό συμμετείχαν έξι οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων, ο προσφεύγων και ο παρεμβαίνων υποβάλλοντας τις υπ' αριθμ. 84680 και 83719 προσφορές τους αντίστοιχα, προσφέροντας δε ποσοστά μέσης έκπτωσης της προϋπολογισθείσας δαπάνης 44,09% και 41,03%, αντίστοιχα.

13. Επειδή, σύμφωνα με το υπ' αριθμ. 1/9-8-2018 Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού, κατόπιν ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής και της οικονομικής προσφοράς των συμμετεχόντων, δεν κρίνεται αποδεκτή η προσφορά του προσφεύγοντος διότι «η οικονομική προσφορά του δεν συντάχτηκε και δεν υποβλήθηκε όπως ρητά ορίζεται στο άρθρο 13.2 της αναλυτικής διακήρυξης του έργου, σύμφωνα δηλαδή με τα οριζόμενα στο άρθρο 95 παρ.2α του ν.4412/2016».

14. Επειδή, με την προσβαλλόμενη η αναθέτουσα αρχή αποφάσισε την έγκριση του υπ' αριθμ. 1/9-8-2018 πρακτικού και την ανάδειξη του παρεμβαίνοντα ως προσωρινού αναδόχου.

15. Επειδή, κατόπιν ελέγχου της προσβαλλόμενης από την αναθέτουσα αρχή με την υπ' αριθμ. 271/26.09.2018 απόφαση, η οποία αναρτήθηκε στον διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού ταυτόχρονα με την προσβαλλόμενη, «Διορθώνει στην 241/2018 απόφαση της Οικονομικής επιτροπής περί «Έγκρισης αποτελέσματος (ΠΡΑΚΤΙΚΟ Ι) ανοικτού ηλεκτρονικού Διαγωνισμού του έργου: «Πρόληψη και αντιμετώπιση ζημιών και καταστροφών που προκαλούνται από
»» από το λανθασμένο «Κατά της ανωτέρω απόφασης χωρεί ένσταση, σύμφωνα με το άρθρο 127 του Ν.4412/2016» στο ορθό «Κατά της ανωτέρω απόφασης κάθε ενδιαφερόμενος

6. Επειδή η ιδιότητα του προσφεύγοντος ως συμμετέχοντος στη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης, ο οποίος αποκλείσθηκε από τη συνέχιση της διαγωνιστικής διαδικασίας, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά, θεμελιώνει το έννομο συμφέρον του για την άσκηση της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής με την οποία αιτείται την ακύρωση της προσβαλλόμενης, ως προς την απόρριψη της προσφοράς του. Περαιτέρω, ο προσφεύγων απαραδέκτως αιτείται την ανάκληση της προσβαλλόμενης καθόσον το εν λόγω αίτημα εκφεύγει της αρμοδιότητας της ΑΕΠΠ με βάση τα ειδικότερα οριζόμενα στον Ν. 4412/2016 και στο ΠΔ 39/2017. Ειδικότερα στην παρ. 2 του άρθρου 367 του Ν. 4412/2016 με τίτλο «*Διαδικασία λήψης απόφασης συνέπειες αποφάσεων ΑΕΠΠ*» προβλέπεται ρητώς το εξής: «*Επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνεται ολικώς ή μερικώς η προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης, ακυρώνεται η παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια*». Ωστόσο, το αίτημα ακύρωσης της προσβαλλόμενης προκύπτει καθ' ερμηνείαν αβίαστα από το περιεχόμενο της υπό εξέταση προσφυγής.

7. Επειδή την 29.10.2018 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής προς όλους τους συμμετέχοντες, ήτοι σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, δια μέσω της «επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού- σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

8. Επειδή με την υπ' αριθμ. 1463/2018 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής.

9. Επειδή η αναθέτουσα αρχή απέστειλε στις 4.11.2018, ήτοι εμπροθέσμως, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016 τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής.

10. Επειδή ο παρεμβαίνων κατέθεσε την 5.11.2018, ήτοι εμπροθέσμως, στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού, την με αριθμ. ΑΕΠΠ

δικαιούται να ασκήσει προδικαστική προσφυγή σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 379 του Ν. 4412/2016 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 43 παρ. 4 του Ν. 4487/2017». Ως εκ τούτου, με την ανωτέρω απόφαση η αναθέτουσα αρχή προέβη σε εν μέρει τροποποίηση της προσβαλλόμενης, η οποία ωστόσο εξακολουθεί να ισχύει ως έχει και ως προς το σκεπτικό και ως προς το διατακτικό της.

16. Επειδή ο προσφεύγων, όπως οι ισχυρισμοί του περιγράφονται και εξειδικεύονται περαιτέρω με την υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή, αιτείται την ακύρωση της επίμαχης απόφασης με την οποία απορρίφθηκε η προσφορά του διότι: α) με βάση τον όρο 2.2. της διακήρυξης άντλησε το σύνολο των πληροφοριών για τον διαγωνισμό από την ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής στην οποία είχε αναρτηθεί έντυπο οικονομικής προσφοράς σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 2β του ν.4412/2016, β) ο επίδικος διαγωνισμός διέπεται από ασάφεια των όρων του, η δε ασάφεια αυτή δεν μπορεί να αποβεί εις βάρος του και η αναθέτουσα αρχή όφειλε να τον καλέσει για διευκρινίσεις επί της οικονομικής του προσφοράς και γ) το έντυπο οικονομικής προσφοράς δεν είναι επί ποινή αποκλεισμού και η οικονομική του προσφορά κατά το ουσιαστικό περιεχόμενο αυτής, περιλαμβάνει το σύνολο των απαιτούμενων στοιχείων από τη διακήρυξη.

17. Επειδή η αναθέτουσα αρχή με τις υπ' αριθμ. 310/1.11.2018 απόψεις της επί της υπό κρίση προδικαστικής προσφυγής αναφέρει αυτολεξεί ότι: «Ο συγκεκριμένος διαγωνισμός του έργου δημοσιεύτηκε αρχικά στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ στις 22/05/2018 με αριθμό συστήματος Α/Α και καταληκτική ημερομηνία κατάθεσης προσφορών την 18/06/2018. Μέσω της Επικοινωνίας του συστήματος υποβλήθηκε στις 15/06/2018 από την εταιρεία , αίτημα διόρθωσης του έντυπου προσφοράς ώστε να μπορεί να δεχθεί έκπτωση ανά ομάδα εργασιών (δηλαδή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 95 παρ. 2.α του ν.4412/2016). Διαπιστώνοντας η υπηρεσία την ανάρτηση λάθους έντυπου οικονομικής προσφοράς στην πλατφόρμα του έργου (δηλαδή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 95 παρ. 2.β του ν.4412/2016) και κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας με το ΕΣΗΔΗΣ ακυρώνει το έργο

προκειμένου να προβεί στη συμμόρφωση του έντυπου οικονομικής προσφοράς με τους όρους της διακήρυξης του διαγωνισμού και συγκεκριμένα με το άρθρο 13.2 αυτής. Στις 04/07/2018 στάλθηκε μέσω της Επικοινωνίας του συστήματος η υπ' αρ. 185/2018 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής στους συμμετέχοντες του εν λόγω διαγωνισμού και συγκεκριμένα στον κ. ... και στις εταιρείες.

και ... προκειμένου να ενημερωθούν για την εκ νέου δημοπράτηση του έργου. Επίσης στις 10/07/2018 στάλθηκε μήνυμα μέσω της Επικοινωνίας του συστήματος σε όλους τους ενδιαφερόμενους, συμπεριλαμβανομένου του κ. ... ότι ο διαγωνισμός με Α/Α ... επαναδημοσιεύτηκε και ο νέος αριθμός συστήματος του διαγωνισμού είναι ο Α/Α ... για την τυχόν συμμετοχή τους σε αυτόν. Η διαδικασία του ηλεκτρονικού διαγωνισμού με Α/Α ... κύλησε ομαλά και σύμφωνα με τις υπ' αρ. 241/2018 και 271/2018 αποφάσεις της Οικονομικής Επιτροπής εγκρίθηκε το από 09/08/2018 πρακτικό αξιολόγησης προσφορών και αναδείχτηκε προσωρινός ανάδοχος του έργου. Με την από 26/10/2018 προσφυγή του κ. ... στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, ζητείται να ανακληθούν οι παραπάνω αναφερόμενες αποφάσεις της Οικονομικής Επιτροπής (συγκεκριμένα η υπ' αρ. 241/2018 απόφαση της Ο.Ε.) διότι δεν είναι κατά την άποψη του σύμφωνη με το νόμο. Οι συγκεκριμένες αποφάσεις ελέγχθηκαν ως προς την νομιμότητα τους από την ... και βρέθηκαν νόμιμες (αρ. πρωτ. 14326/17-10-2018 σχετικό έγγραφο της ... Ο κ.

επικαλείται στην προσφυγή του ότι άντλησε το σύνολο των πληροφοριών για το διαγωνισμό από την ιστοσελίδα του ... Η ιστοσελίδα περιείχε λάθος έντυπο οικονομικής προσφοράς (άρθρο 95 παρ. 2β αντί της σωστής παρ. 2α). Η διακήρυξη ανέφερε τη χρήση έντυπου οικονομικής προσφοράς σύμφωνα με το άρθρο 95 παρ. 2α του Ν.4412/2016. Στο άρθρο 5 της διακήρυξης αναφέρεται στα έγγραφα της σύμβασης η σειρά ισχύος τους, συγκεκριμένα αναφέρει ... «Σε περίπτωση ασυμφωνίας των περιεχομένων σε αυτά όρων, η σειρά ισχύος καθορίζεται ως κατωτέρω. 1. Το συμφωνητικό. 2. Η παρούσα Διακήρυξη. 3. Η Οικονομική Προσφορά. 4.

.....» Επιβεβαιώνεται ότι η διακήρυξη υπερισχύει της οικονομικής προσφοράς. Επιπλέον το ίδιο το έντυπο της οικονομικής προσφοράς στη σελίδα 2 περιέχει δήλωση του κ. _____ που αναφέρει ότι, «αφού έλαβα γνώση της διακήρυξης του διαγωνισμού του έργου ...κλπ τευχών δημοπράτησης ...υποβάλω την προσφορά και αποδέχομαι πλήρως όλα αυτά....». Στο άρθρο 2.2 της διακήρυξης είναι προφανές ότι τα συμβατικά τεύχη του διαγωνισμού εξολοκλήρου περιέχονται και στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ. Θα μπορούσε να γίνει διασταύρωση στοιχείων του διαγωνισμού επιβεβαιώνοντας και πάλι το ορθό της διακήρυξης. Άλλωστε υποχρέωση του Οικονομικού Φορέα είναι να υποβάλλει ηλεκτρονικά το φάκελο της προσφοράς του μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ σύμφωνα με το άρθρο 3 της διακήρυξης. Στο 3.5 γ αναφέρεται «Οι προσφέροντες συντάσσουν την οικονομική τους προσφορά συμπληρώνοντας την αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του υποσυστήματος...». Ο κ. _____ αναφέρει ότι υπολόγισε την ομαλότητα της προσφοράς του, όπως ζητούσε η διακήρυξη όμως στο άρθρο 3.5 δ αναφέρεται ξεκάθαρα «Οι προσφέροντες δύνανται να προβαίνουν, μέσω των λειτουργιών του υποσυστήματος, σε εκτύπωση ελέγχου ομαλότητας των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης ανά ομάδα εργασιών, στην περίπτωση εφαρμογής της παρ. 2α του άρθρου 95 του ν.4412/2016». Παρόλα αυτά θα μπορούσε να ζητηθεί διευκρίνιση στο επίμαχο θέμα του διαγωνισμού μέσω της διαδικτυακής πύλης του ηλεκτρονικού διαγωνισμού, όπως έγινε από άλλους οικονομικούς φορείς για θέματα που αφορούσαν το διαγωνισμό, αλλά δε ζητήθηκε καμία διευκρίνιση από τον ανωτέρω. Συνεπώς η Υπηρεσία θεωρεί σύμφωνα με τα παραπάνω αναφερόμενα ότι δεν διέπεται ο διαγωνισμός από ασάφεια και θα μπορούσε ο κ. _____ να καταθέσει το σωστό έντυπο οικονομικής προσφοράς όπως και οι υπόλοιποι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς. Επίσης στο άρθρο 9 της διακήρυξης, αναφέρεται ότι θα μπορούσε «Η Αναθέτουσα Αρχή, κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών, να καλέσει τους οικονομικούς φορείς, μέσω της λειτουργίας της «Επικοινωνίας» του υποσυστήματος να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, συμπεριλαμβανομένης και της

οικονομικής τους προσφοράς, μέσα... ..σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 102 και 103 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 13 της υπ' αρ. 117384/26-10-2017 Κ.Υ.Α...». Συγκεκριμένα στο άρθρο 102.2 αναφέρεται «Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους,.... Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση,....». Επίσης στο άρθρο 102.3 αναφέρεται «Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης». Τέλος στο άρθρο 102.4 αναφέρεται ότι «...το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή σσωνος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές. Στη συγκεκριμένη περίπτωση λοιπόν δεν μπορούσε σύμφωνα και με τα παραπάνω η Αναθέτουσα Αρχή να ζητήσει διευκρινήσεις στην Οικονομική προσφορά του κ. Δρυμησκιανάκη αφού έκρινε ότι δε μπορούσε να διορθωθεί - θεραπευτεί και προχώρησε στην ακύρωση της. Συνοψίζοντας, θεωρούμε ότι η Αναθέτουσα Αρχή τήρησε όλες τις νόμιμες διαδικασίες σε κάθε στάδιο του διαγωνισμού, παρείχε διευκρινήσεις σε κάθε Οικονομικό Φορέα μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ, δεν επέτρεψε μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων

σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης και προσπάθησε να μην εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση μεταξύ των οικονομικών φορέων και δεν έδωσε αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές».

18. Επειδή ο παρεμβαίνων ισχυρίζεται τα κάτωθι: «Με την προσφυγή του ο ισχυρίζεται ότι η προσβαλλόμενη 241/2018 απόφαση της οικονομικής επιτροπής με την οποία απορρίφθηκε η υποβληθείσα οικονομική προσφορά του - επειδή συμπληρώθηκε με βάση το άρθρο 95 παρ.2β του ν.4412/2016 και όχι με βάση το άρθρο 95 παρ.2α του ν.4412/2016 - είναι εσφαλμένη και θα πρέπει να ανακληθεί. Διότι η εσφαλμένη συμπλήρωση του εγγράφου της οικονομικής προσφοράς του δεν οφείλεται τάχα σε δική του αμελή συμπεριφορά, αλλά αντίθετα οφείλεται σε υπαιτιότητα της Υπηρεσίας, καθώς άλλο έντυπο οικονομικής προσφοράς αναφερόταν στη Διακήρυξη (άρθρο 95 παρ. 2α) και άλλο υπήρχε στην ιστοσελίδα του Δήμου (άρθρο 95 παρ. 2β), από όπου και ο ίδιος άντλησε το σύνολο των πληροφοριών και των εγγράφων για τον διαγωνισμό.

Ο προσφεύγων, ωστόσο, παραλείπει, εσκεμμένα προφανώς, να αναφέρει κάποιες βασικές παραδοχές που διέπουν τόσο το σύνολο των ηλεκτρονικών συμβάσεων, όσο και τον συγκεκριμένο διαγωνισμό. Ειδικότερα:

α. Παραλείπει να παραδεχθεί πως κατά την πάγια τακτική για τα έγγραφα των διαγωνισμών οι ενδιαφερόμενοι ανατρέχουν στην πύλη του ΕΣΗΔΗΣ και τυχόν επικουρικά σε άλλες ιστοσελίδες.

β. Παραλείπει να παραδεχθεί ότι στον ειδικά δημόσια προσβάσιμο χώρο «ηλεκτρονικοί διαγωνισμοί» της πύλης του ΕΣΗΔΗΣ το έντυπο της οικονομικής προσφοράς ήταν το ορθό, ήτοι αυτό του άρθρο 95 παρ.2α του ν.4412/2016.

γ. Παραλείπει να τονίσει πως σύμφωνα με την Διακήρυξη η υποχρέωση του Οικονομικού Φορέα ήταν να υποβάλλει ηλεκτρονικά το φάκελο της προσφοράς του μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ, γεγονός που σημαίνει ότι ο ίδιος είχε την δυνατότητα ανά πάσα στιγμή να κάνει το σχετικό έλεγχο για το ορθό των εγγράφων που καλούνταν να συμπληρώσει.

δ. Τέλος και κυριότερο, παραλείπει να αναφέρει και να αποδεχθεί πως στους διαγωνισμούς βασικά «εργαλεία» για την συμπλήρωση της προσφοράς του συμμετέχοντα είναι η Διακήρυξη και ο Νόμος. Και σε αυτά βασίζεται ο κάθε ενδιαφερόμενος προκειμένου να συντάξει την όποια προσφορά του. Κάθε άλλη, διαφορετική της Διακήρυξης, οδηγία, είναι άνευ ουσίας.

Σύμφωνα, επομένως, με τα παραπάνω, οι προβαλλόμενοι ισχυρισμοί του προσφεύγοντα σχετικά με την αμέλεια της Υπηρεσίας είναι λανθασμένοι, καθώς όλοι οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να συμμορφώνονται με τον νόμο και τη Διακήρυξη, όπως άλλωστε και η υπηρεσία. Δεν είναι, άλλωστε, τυχαίο ότι, από τις έξι εταιρείες που συμμετείχαν στον εν λόγω διαγωνισμό, οι προσφορές των υπολοίπων πέντε συμμετεχουσών πληρούσαν τις προϋποθέσεις του νόμου και της διακήρυξης, όσον αφορά την συμπλήρωση του σωστού εντύπου οικονομικής προσφοράς και εξετάστηκαν κανονικά και σε συνάρτηση με το ποσοστό έκπτωσης που έδωσαν. Από όλους του συμμετέχοντες, μόνο η επιχείρηση του συμπλήρωσε λάθος έντυπο οικονομικής προσφοράς.

Σε καμία περίπτωση οι διατάξεις της διακήρυξης δεν απευθύνονται μονάχα προς την υπηρεσία. Δεσμεύουν στον ίδιο βαθμό και την Υπηρεσία και τους Διαγωνιζόμενους. Ο διαγωνιζόμενος οφείλει να συμμορφώνεται με το Νόμο. Αν και εφόσον είχε την πεποίθηση ότι στην Διακήρυξη του έργου υπήρχαν ασάφειες, θα μπορούσε πριν τη δημοπρασία να έχει ασκήσει προσφυγή κατά των όρων της Διακήρυξης. Τέτοιου είδους προσφυγή δεν προκύπτει να κατατέθηκε πριν της δημοπρασία.

Ως εκ τούτου για την συμπλήρωση της οικονομικής προσφοράς στο διαγωνισμό ο προσφεύγων έπρεπε να έχει χρησιμοποιήσει το έντυπο με βάση το άρθρο 95 παρ.2α, δηλαδή το έντυπο οικονομικής προσφοράς που όριζε, σύμφωνα με το νόμο, το αρ. 13.2 της Διακήρυξης. Δεν νομιμοποιείται, επομένως, να επικαλείται άγνοια του Νόμου και της Διακήρυξης, προκειμένου να καλύψει δικές του παραλήψεις. Ούτε ασφαλώς μπορεί εκ των υστέρων να «ανακαλύπτει» όρους που θεωρεί πως τον θίγουν και να προφασίζεται σφάλμα της Υπηρεσίας, στην προσπάθεια του να καλύψει τα λάθη της προσφοράς που επέδωσε.

Ακόμη, ωστόσο, και αν ήθελε υποτεθεί ότι ο ίδιος ο προσφεύγων ήταν εξαιρετικά επιμελής και πως η συμπλήρωση εσφαλμένου εντύπου οικονομικής προσφοράς ήταν αποτέλεσμα αμελούς παράλειψης της υπηρεσίας, η οποία, δεν φρόντισε να αντικαταστήσει στον ιστότοπο της τις εσφαλμένες οδηγίες με τις ορθές, και πάλι η οικονομική προσφορά του προσφεύγοντα είναι ελλιπής και μη προσηκόντως υποβληθείσα και για το λόγο αυτό και πάλι η οικονομική του προσφορά θα έπρεπε να αποκλειστεί. Συγκεκριμένα: Στις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 95 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι:...

Από τα παραπάνω συνάγεται πως: Α) για την περίπτωση που στην σύνταξη της οικονομικής προσφοράς ακολουθείται η περίπτωση του εδαφίου α' της παραγράφου 2 οι οικονομικοί φορείς προσφέρουν επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%), και οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται, αριθμητικώς και ολογράφως, υποχρεωτικά επί του εντύπου που χορηγεί η αναθέτουσα αρχή. Β) για την περίπτωση που στην σύνταξη της οικονομικής προσφοράς ακολουθείται η περίπτωση του εδαφίου β' της παραγράφου 2 οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να συμπληρώσουν και να υποβάλλουν τόσο αα) τιμολόγιο όμοιο με το τιμολόγιο της υπηρεσίας, όσο και ββ) προϋπολογισμό, όμοιο με τον προϋπολογισμό δημοπράτησης.

Στην προκειμένη περίπτωση, όπως αναφέραμε, η οικονομική προσφορά της ανωτέρω επιχείρησης συμπληρώθηκε με βάση το άρθρο 95 παρ.2β του ν.4412/2016 και όχι με βάση το άρθρο 95 παρ.2α του ν.4412/2016 που προβλεπόταν στην Διακήρυξη.

Είναι σαφές πως η υποβληθείσα οικονομική προσφορά δεν θα μπορούσε βέβαια να θεωρηθεί ως εμπύπτουσα στις διατάξεις του άρθρου 95 παρ.2α διότι σε τέτοιους είδους προσφορές ο νόμος για την εγκυρότητα της προσφοράς απαιτεί υποχρεωτικά αριθμητικώς και ολογράφως το ποσοστό έκπτωσης, προαπαιτούμενο εγκυρότητας που δεν συναντάται στην επίδικη προσφορά. Άλλωστε στο άρθρο 4.1.δ η Διακήρυξη αναφέρει σαφώς ότι η επιτροπή διαγωνισμού προβαίνει σε έλεγχο της ολόγραφης και αριθμητικής αναγραφής των επί μέρους ποσοστών έκπτωσης και της ομαλής μεταξύ τους σχέσης, πράγμα που στην οικονομική προσφορά του προσφεύγοντος δεν υπήρχε,

αφού εκείνος επέλεξε και χρησιμοποίησε λάθος έντυπο οικονομικής προσφοράς.

Η συγκεκριμένη, όμως, οικονομική προσφορά, δεν θα μπορούσε, ούτε να θεωρηθεί ως εμπίπτουσα στις διατάξεις του άρθρου 95 παρ. 2β του ν.4412/2016. Και τούτο διότι με αυτήν δεν συνυποβλήθηκαν ούτε συμπληρωμένο τιμολόγιο ούτε συμπληρωμένος προϋπολογισμός, όπως ο νόμος απαιτεί για την εγκυρότητα μιας τέτοιου είδους προσφοράς. Επομένως, η επίδικη οικονομική προσφορά, είναι σε κάθε περίπτωση άκυρη.

Αξίζει να επισημάνουμε το γεγονός ότι, η πλημμέλεια της οικονομικής προσφοράς στο διαγωνισμό της επιχείρησης του Εμμανουήλ Δρυμνησιανάκη ως προς το σωστό έντυπο οικονομικής, είναι ουσιώδης και αποτελεί στοιχείο του κύρους αυτής. Κατά συνέπεια δε, αποτελεί προϋπόθεση του συνολικού κύρους της υποβληθείσας προσφοράς. Εκ του λόγου αυτού δεν μπορεί να συμπληρωθεί εκ των υστέρων.

Σημειώνεται πως αν γίνει δεκτή η υπό κρίση προσφυγή καταστρατηγείται η έννοια της ισονομίας και της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των διαγωνιζομένων, αφού για τα λάθη και τις παραλείψεις των διαγωνιζόμενων δεν ευθύνονται οι άλλοι διαγωνιζόμενοι και η δημοπρατούσα υπηρεσία.

Από όλα τα ανωτέρω προκύπτει πως η οικονομική προσφορά του προσφεύγοντα και κατά συνέπεια όλη η προσφορά του δεν είναι σύμφωνη με το Νόμο και τη Διακήρυξη, και ως εκ τούτου, η Επιτροπή Διαγωνισμού που αποφάσισε ότι αυτός έπρεπε να αποκλειστεί έκρινε ορθώς και ως εκ τούτου η από 26.10.2018 προσφυγή θα πρέπει να απορριφθεί».

20.Επειδή στο άρθρο 18 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης».

21. Επειδή, στο άρθρο 22 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του άρθρου 36, όλες οι επικοινωνίες, καθώς και

όλες οι ανταλλαγές πληροφοριών δυνάμει του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ιδίως η ηλεκτρονική υποβολή, εκτελούνται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου, των άρθρων 36 και 37 και του Παραρτήματος IV του Προσαρτήματος Α'. Τα εργαλεία και οι συσκευές που χρησιμοποιούνται για τις επικοινωνίες μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, καθώς και τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους, δεν δημιουργούν διακρίσεις, είναι γενικώς προσιτά και διαλειτουργικά με τις γενικά χρησιμοποιούμενες ΤΠΕ, και δεν περιορίζουν την πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης...».

22. Επειδή, στο άρθρο 36 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σύναψης δημοσίων συμβάσεων του παρόντος νόμου, με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ».

23. Επειδή, στο άρθρο 53 παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. [...] 2. Τα έγγραφα της σύμβασης, [...], περιέχουν ιδίως: [...] ιβ) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων».

24. Επειδή, στο άρθρο 91 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: ... ζ) Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών στις περιπτώσεις α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 95».

25. Επειδή, στο άρθρο 95 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Η οικονομική προσφορά (προσφερόμενη τιμή) δίδεται σε ευρώ. 2. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ορίσει στα έγγραφα της σύμβασης ότι οι οικονομικές προσφορές

συντάσσονται και υποβάλλονται, σύμφωνα με τα παρακάτω:

α) αν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, οι οικονομικοί φορείς προσφέρουν επιμέρους ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα τιμών ομοειδών εργασιών του τιμολογίου και του προϋπολογισμού, εκφραζόμενα σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό (%), ιδίως όταν είναι μεγάλο το πλήθος των τιμών μονάδας, με τις οποίες θα καταρτισθεί η σύμβαση. Οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται, αριθμητικώς και ολογράφως, υποχρεωτικά επί του εντύπου που χορηγεί η αναθέτουσα αρχή. Τα επιμέρους ποσοστά έκπτωσης πρέπει να βρίσκονται σε ομαλή σχέση μεταξύ τους. Ομαλή είναι η προσφορά όταν κανένα επιμέρους ποσοστό έκπτωσης (Ει) δεν είναι μικρότερο από $1,10Εμ - 10\%$ ούτε μεγαλύτερο από $0,90Εμ + 10\%$. Προσφορά που έχει αποκλίσεις από τα όρια αυτά είναι απαράδεκτη. Είναι δυνατόν, σε κάποια ή κάποιες ομάδες εργασιών η προσφερόμενη έκπτωση να είναι μηδενική, εφόσον τηρούνται οι παραπάνω απαιτήσεις ομαλότητας ή

β) αν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται με ελεύθερη συμπλήρωση ανοιχτού τιμολογίου, ιδίως όταν οι ποσότητες των εργασιών έχουν προμετρηθεί χωρίς κίνδυνο συμβατικών σφαλμάτων και δεν αναμένονται κατασκευαστικές αποκλίσεις. Στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς χορηγούνται από την αναθέτουσα αρχή, σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή, σύμφωνα με το σχετικό υιτόδειγμα που συμπεριλαμβάνεται στα έγγραφα της σύμβασης: αα) τιμολόγιο όμοιο με το τιμολόγιο της υπηρεσίας, στο οποίο όμως οι τιμές είναι ασυμπλήρωτες και ββ) προϋπολογισμός, όμοιος με τον προϋπολογισμό δημοπράτησης (εκτιμώμενη αξία σύμβασης) της αναθέτουσας αρχής στον οποίο όμως οι τιμές μονάδας, τα γινόμενα και τα αθροίσματα είναι ασυμπλήρωτα. Το κονδύλιο για απρόβλεπτες δαπάνες, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 156, συμπληρώνεται από την υπηρεσία. Οι οικονομικοί φορείς προσφέρουν τιμές, συμπληρώνοντας ηλεκτρονικά ή έντυπα το ασυμπλήρωτο τιμολόγιο και προϋπολογισμό με τις προσφερόμενες από αυτούς τιμές χωρίς όμως καμία δέσμευση ομαλότητας. Συμπληρώνουν επίσης

τα γινόμενα των ποσοτήτων επί τις τιμές, τα επιμέρους και το γενικό άθροισμα, το ποσό για γενικά έξοδα και όφελος εργολάβου (Γ.Ε. και Ο.Ε.) βάσει του αναγραφόμενου ποσοστού, αν προβλέπεται χωριστά και το συνολικό άθροισμα του προϋπολογισμού προσφοράς. Όλες οι τιμές στο τιμολόγιο συμπληρώνονται ολογράφως επί ποινή απαραδέκτου. Αριθμητική μόνο αναγραφή τιμής στο τιμολόγιο δεν λαμβάνεται υπόψη. Η έκπτωση αποτελεί το λόγο του προϋπολογισμού προσφοράς με τον προϋπολογισμό (εκτιμώμενη αξίας σύμβασης) της υπηρεσίας, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κονδύλιο για απρόβλεπτα (τεκμαρτή έκπτωση)...

26. Επειδή, στο άρθρο 98 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Τα στάδια στην ανοικτή διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, όταν οι εν λόγω διαδικασίες δεν διενεργούνται με ηλεκτρονικό τρόπο, έχουν ως εξής: ... γ) Αν κριτήριο ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής, αμέσως μετά την κατά τα ανωτέρω ολοκλήρωση της παραλαβής των προσφορών και καταγραφής των δικαιολογητικών συμμετοχής, ακολουθεί η αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών και η ανακοίνωση των επί μέρους στοιχείων τους, τα οποία επίσης καταχωρίζονται στο ίδιο ως άνω πρακτικό. Στη συνέχεια αν η αναθέτουσα αρχή εφαρμόζει την παράγραφο 1 του άρθρου 101: αα) Στην περίπτωση εφαρμογής της περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 95, το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο προβαίνει σε έλεγχο της ομαλότητας των οικονομικών προσφορών υπολογίζοντας, το συνολικό ύψος της οικονομικής προσφοράς που διαμορφώνεται μετά την αφαίρεση από κάθε ομάδα εργασιών ποσού που αντιστοιχεί στην έκπτωση που προσφέρθηκε. Από τη σύγκριση της οικονομικής προσφοράς προς τον αρχικό προϋπολογισμό της αναθέτουσας αρχής, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το κονδύλιο για τα απρόβλεπτα της περίπτωση α' της παρ. 3 του άρθρου 156, προκύπτει η μέση έκπτωση επί τοις εκατό (Εμ) του υπόψη μειοδότη. Κατ' εξαίρεση, αν οι αποκλίσεις των ποσοστών έκπτωσης προς τα άνω ή προς τα κάτω δεν υπερβαίνουν το 0,10 (1-Εμ) και αφορούν ομάδα ή ομάδες εργασιών που αθροιστικά η αξία τους στον προϋπολογισμό της υπηρεσίας δεν ξεπερνά το πέντε τοις εκατό (5%) η οικονομική προσφορά ομαλοποιείται με αύξηση στο κατώτατο όριο ομαλότητας

που ορίζεται στην περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 95, όλων των ποσοστών έκπτωσης που υπολείπονται από αυτό και η σύμβαση θεωρείται καταρτισμένη με τα ποσοστά αυτά και τα αντίστοιχα ποσά, όπως διορθώνονται από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο. Τα επιμέρους ποσοστά που είναι μεγαλύτερα από το ανώτατο όριο ομαλότητας, που ορίζεται στην περίπτωση α' της παρ. 2 του άρθρου 95, δεν αποτελούν αντικείμενο διόρθωσης και δεν αλλάζουν στην καταρτιζόμενη σύμβαση. ββ) Στην περίπτωση που εφαρμόζεται η περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 95, αν υπάρχει διαφορά μεταξύ των αριθμητικών τιμών του συμπληρωμένου εντύπου προϋπολογισμού της οικονομικής προσφοράς και των τιμών του τιμολογίου, το συμπληρωμένο έντυπο προϋπολογισμού διορθώνεται με βάση τις ολόγραφες τιμές του συμπληρωμένου τιμολογίου της οικονομικής προσφοράς. Επίσης, διορθώνονται σφάλματα στα γινόμενα και τα αθροίσματα του συμπληρωμένου εντύπου προϋπολογισμού της οικονομικής προσφοράς, ο οποίος ισχύει όπως διορθώθηκε. Στη συνέχεια, στις υποπεριπτώσεις αα) και ββ), τα δικαιολογητικά συμμετοχής ελέγχονται την ίδια ημέρα κατά τη σειρά της μειοδοσίας, αρχίζοντας από τον πρώτο μειοδότη».

27. Επειδή, στο άρθρο 102 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη. 2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων

της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74), μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων της προσφοράς από τα υποδείγματα, υποχρεωτικά ή μη, που θεσπίζονται με νόμο, κανονιστικές πράξεις ή τα έγγραφα της σύμβασης. Η συμπλήρωση ή η διευκρίνιση, κατά το πρώτο εδάφιο, δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια μεταγενέστερη αντικατάσταση ή υποβολή εγγράφων σε συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, αλλά μόνο τη διευκρίνιση ή συμπλήρωση, ακόμη και με νέα έγγραφα, εγγράφων ή δικαιολογητικών που έχουν ήδη υποβληθεί.

3. Η διευκρίνιση ή η συμπλήρωση δεν πρέπει να εισάγει διακρίσεις, άνιση μεταχείριση των οικονομικών φορέων ή να έχει ως συνέπεια ευνοϊκή μεταχείριση συγκεκριμένου οικονομικού φορέα στη διαδικασία ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης.

4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες να διευκρινίσουν, μέσα σε εύλογη προθεσμία η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης της σχετικής πρόσκλησης, το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς που έχουν υποβάλει, αν περιέχει ασάφειες ή σσονος σημασίας ατέλειες, επουσιώδεις παραλείψεις ή πρόδηλα τυπικά ή υπολογιστικά σφάλματα που η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι μπορεί να θεραπευθούν. Η διευκρίνιση αυτή δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη αλλοίωση της προσφοράς και δεν πρέπει να προσδίδει αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στη συγκεκριμένη προσφορά σε σχέση με τις λοιπές.

5. Η παροχή της δυνατότητας διευκρινίσεων στον προσφέροντα ή υποψήφιο, σύμφωνα με τις υποπαραγράφους 1 έως 4, είναι υποχρεωτική για την αναθέτουσα αρχή, αν επίκειται αποκλεισμός του από τη διαδικασία, λόγω ασαφειών των δικαιολογητικών και εγγράφων της προσφοράς».

28. Επειδή, στην παρ. 1 του άρθρου 360 «Δικαίωμα άσκησης προσφυγής» του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή

παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

29. Επειδή, στο άρθρο 1 της υπ' αριθμ. 117384 (ΦΕΚ Β' 3821/31.10.2017) Υπουργικής Απόφασης «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)» ορίζεται ότι : «Το πεδίο εφαρμογής της παρούσας αφορά το σύνολο των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων ανεξαρτήτως κριτηρίου ανάθεσης που αφορούν σε έργα, μελέτες και παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών του ν. 4412/2016, με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των εξήντα (60.000) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ)».

30. Επειδή, στο άρθρο 8 της υπ' αριθμ. 117384 (ΦΕΚ Β' 3821/31.10.2017) Υπουργικής Απόφασης Επικοινωνία και διακίνηση εγγράφων ορίζεται ότι : «1. Η διαδικασία επικοινωνίας, ενημέρωσης και διακίνησης εγγράφων πραγματοποιείται μέσω του υποσυστήματος κατά περίπτωση, με :

α. Την αποστολή ή κοινοποίηση σχετικών στοιχείων με μηνύματα δια της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» της εκάστοτε ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης ή της εκάστοτε ηλεκτρονικής πρόσκλησης υποβολής δικαιολογητικών/αίτησης συμμετοχής.

β. Την ανάρτηση σχετικών στοιχείων από τις Αναθέτουσες Αρχές/Αναθέτοντες Φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού» της εκάστοτε ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης.

γ. Την υποβολή σχετικών στοιχείων από τους Οικονομικούς Φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικής Προσφοράς», της εκάστοτε διαδικασίας σύναψης σύμβασης και σε χωριστό σχετικό ηλεκτρονικό χώρο για

κάθε Οικονομικό Φορέα, ο οποίος περιλαμβάνει κατά περίπτωση τους (υπό)φακέλους :

1. «Δικαιολογητικά Συμμετοχής».

ii. «Τεχνική Προσφορά».

iii. «Οικονομική Προσφορά».

δ. Την ανάρτηση σχετικών στοιχείων από τις Αναθέτουσες Αρχές/Αναθέτοντες Φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικής Πρόσκλησης Υποβολής Δικαιολογητικών/Αίτησης Συμμετοχής» της εκάστοτε ηλεκτρονικής πρόσκλησης υποβολής δικαιολογητικών.

ε. Την υποβολή σχετικών στοιχείων από τους Οικονομικούς Φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικής Υποβολής Δικαιολογητικών/Αίτησης Συμμετοχής» της εκάστοτε ηλεκτρονικής πρόσκλησης υποβολής δικαιολογητικών/αίτησης συμμετοχής και σε χωριστό σχετικό ηλεκτρονικό χώρο για κάθε Οικονομικό Φορέα.

2. Τα σχετικά στοιχεία αποστολής, κοινοποίησης, υποβολής ή ανάρτησης που αποτυπώνονται στις αντίστοιχες οθόνες της διεπαφής του χρήστη, και ειδικότερα ο καταγεγραμμένος χρόνος αυτών, αποτελούν απόδειξη επικοινωνίας και διακίνησης εγγράφων μέσω του υποσυστήματος. Οι σχετικές προθεσμίες αρχίζουν την επομένη της ημέρας της προαναφερθείσας κατά περίπτωση αποστολής, κοινοποίησης ή υποβολής και λήγουν όταν περάσει ολόκληρη η τελευταία ημέρα και, αν είναι κατά το νόμο εορτάσιμη, όταν περάσει ολόκληρη η επομένη εργάσιμη.

3. Οι Οικονομικοί Φορείς υποβάλλουν μέσω του υποσυστήματος τα κατά περίπτωση έγγραφα που έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τους ίδιους υπογεγραμμένα με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της παρούσας.

4. Οι Αναθέτουσες Αρχές/Αναθέτοντες Φορείς, τα Γνωμοδοτικά Όργανα και οι Εποπτικοί και Ελεγκτικοί Μηχανισμοί υποβάλλουν και αναρτούν μέσω του υποσυστήματος τα κατά περίπτωση έγγραφα με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014, τα άρθρα 3 και 5 της αριθμ. ΥΑΠ/Φ. 40.4/3/1031 Ρυθμίσεις για το Ηλεκτρονικό Δημόσιο Έγγραφο (ΦΕΚ Β 1317/2012) και τις διατάξεις της παρούσας».

31. Επειδή στους όρους της διακήρυξης προβλέπεται ότι:

«2.1. Τα έγγραφα της σύμβασης κατά την έννοια της περιπτ. 14 της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016, για τον παρόντα ηλεκτρονικό διαγωνισμό είναι τα ακόλουθα:

- α) η Προκήρυξη της Σύμβασης, όπως δημοσιεύθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ ,
- β) η παρούσα Διακήρυξη,
- γ) το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (Τ.Ε.Υ.Δ.),
- δ) το Έντυπο Οικονομικής Προσφοράς, όπως παράγεται από την ειδική ηλεκτρονική φόρμα του υποσυστήματος,
- ε) ο Προϋπολογισμός Δημοπράτησης,
- στ) το Τιμολόγιο Δημοπράτησης,
- ζ) η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων,
- η) η τεχνική συγγραφή υποχρεώσεων,
- θ) το τεύχος τεχνικής περιγραφής, ιβ) η τεχνική μελέτη,
- ιγ) τυχόν συμπληρωματικές πληροφορίες και διευκρινίσεις που θα παρασχεθούν από την αναθέτουσα αρχή επί όλων των ανωτέρω.

2.2 Προσφέρεται ελεύθερη, πλήρης, άμεση και δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση στα έγγραφα της σύμβασης στον ειδικό, δημόσια προσβάσιμο, χώρο "ηλεκτρονικοί διαγωνισμοί" της πύλης www.promitheus.gov.gr, καθώς και στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής www.viannos.gov.gr».

Άρθρο 3: Ηλεκτρονική Υποβολή φακέλου προσφοράς

3.1 Οι προσφορές υποβάλλονται από τους ενδιαφερομένους ηλεκτρονικά, μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζεται στο άρθρο 18 της παρούσας διακήρυξης, σε ηλεκτρονικό φάκελο του υποσυστήματος. Για τη

συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν ψηφιακή υπογραφή, χορηγούμενη από πιστοποιημένη αρχή παροχής ψηφιακής υπογραφής και να εγγραφούν στο ηλεκτρονικό σύστημα (ΕΣΗΔΗΣ- Λιαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr) ακολουθώντας την κατωτέρω διαδικασία εγγραφής του άρθρου 5 παρ. 1.2 έως 1.4 της Κοινής Υπουργικής Απόφασης με αρ. 117384/26-10-2017 (ΦΕΚ 3821 Β) «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών, και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.)».

3.2 Στον ηλεκτρονικό φάκελο προσφοράς περιέχονται: (α) ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη "Δικαιολογητικά Συμμετοχής". (β) ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη "Οικονομική Προσφορά".

3.3 Από τον προσφέροντα σημαίνονται, με χρήση του σχετικού πεδίου του υποσυστήματος, κατά την σύνταξη της προσφοράς, τα στοιχεία εκείνα που έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του ν. 4412/2016. Στην περίπτωση αυτή, ο προσφέρων υποβάλλει στον οικείο (υπο)φάκελο σχετική αιτιολόγηση με τη μορφή ψηφιακά υπογεγραμμένου αρχείου pdf, αναφέροντας ρητά όλες τις σχετικές διατάξεις νόμου ή διοικητικές πράξεις που επιβάλλουν την εμπιστευτικότητα της συγκεκριμένης πληροφορίας, ως συνημμένο της ηλεκτρονικής του προσφοράς. Δεν χαρακτηρίζονται ως εμπιστευτικές πληροφορίες σχετικά με τις τιμές μονάδος, τις προσφερόμενες ποσότητες και την οικονομική προσφορά.

3.4 Στην περίπτωση της υποβολής στοιχείων με χρήση μορφότυπου φακέλου συμπιεσμένων ηλεκτρονικών αρχείων (π.χ. ηλεκτρονικό αρχείο με μορφή ZIP), εκείνα τα οποία επιθυμεί ο προσφέρων να χαρακτηρίσει ως εμπιστευτικά, σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα, θα πρέπει να τα υποβάλλει ως χωριστά ηλεκτρονικά αρχεία με μορφή *Portable Document Format (PDF)* ή ως χωριστό ηλεκτρονικό αρχείο μορφότυπου φακέλου συμπιεσμένων ηλεκτρονικών αρχείων που να περιλαμβάνει αυτά.

3.5 Ο χρήστης – οικονομικός φορέας υποβάλλει τους ανωτέρω (υπο)φακέλους μέσω του υποσυστήματος, όπως περιγράφεται κατωτέρω:γ) Οι προσφέροντες συντάσσουν την οικονομική τους προσφορά συμπληρώνοντας την αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του υποσυστήματος και επισυνάπτοντας, στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικής Προσφοράς» και στον κατά περίπτωση (υπο)φάκελο, όλα τα στοιχεία της προσφοράς τους σε μορφή αρχείου *Portable Document Format (PDF)*.

δ) Οι προσφέροντες δύνανται να προβαίνουν, μέσω των λειτουργιών του υποσυστήματος, σε εκτύπωση ελέγχου ομαλότητας των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης ανά ομάδα εργασιών, στην περίπτωση εφαρμογής της παρ. 2α του άρθρου 95 του ν.4412/2016.

ε) Στη συνέχεια, οι προσφέροντες παράγουν από το υποσύστημα τα ηλεκτρονικά αρχεία («εκτυπώσεις» των Δικαιολογητικών Συμμετοχής και της Οικονομικής Προσφοράς τους, σε μορφή αρχείου *Portable Document Format (PDF)*). Τα αρχεία αυτά, υπογράφονται από τους προσφέροντες με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8 της υπ' αρ. 117384/ΦΕΚ 3821 Β'/26-10-2017 Κ.Υ.Α. και επισυνάπτονται στους αντίστοιχους (υπο)φακέλους της προσφοράς. Κατά την συστημική υποβολή της προσφοράς το υποσύστημα πραγματοποιεί αυτοματοποιημένους ελέγχους επιβεβαίωσης της ηλεκτρονικής προσφοράς σε σχέση με τα παραχθέντα ηλεκτρονικά αρχεία (Δικαιολογητικά Συμμετοχής και Οικονομική Προσφορά) και εφόσον οι έλεγχοι αυτοί αποβούν επιτυχείς η προσφορά υποβάλλεται στο υποσύστημα. Διαφορετικά, η προσφορά δεν υποβάλλεται και το υποσύστημα ενημερώνει τους προσφέροντες με σχετικό μήνυμα σφάλματος στη διεπαφή του χρήστη των προσφερόντων, προκειμένου οι τελευταίοι να προβούν στις σχετικές ενέργειες διόρθωσης.

4.1 Ηλεκτρονική Αποσφράγιση - Αξιολόγηση - Έγκριση πρακτικού

α) Μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, όπως ορίζεται στο άρθρο 18 της παρούσας και πριν την ηλεκτρονική

αποσφράγιση, η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί στους οικονομικούς φορείς τον σχετικό κατάλογο συμμετεχόντων, όπως αυτός παράγεται από το Υποσύστημα.

β) Στη συνέχεια, τα μέλη της Επιτροπής Διαγωνισμού, κατά την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται στο άρθρο 18 της παρούσας, προβαίνουν σε ηλεκτρονική αποσφράγιση του υποφακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» και του υποφακέλου "Οικονομική Προσφορά".

γ) Στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού», αναρτάται από την Επιτροπή Διαγωνισμού ο σχετικός κατάλογος μειοδοσίας, προκειμένου να λάβουν γνώση οι προσφέροντες.

δ) Ακολούθως, η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει, κατά σειρά μειοδοσίας, σε έλεγχο της ολόγραφης και αριθμητικής αναγραφής των επιμέρους ποσοστών έκπτωσης και της ομαλής μεταξύ τους σχέσης, βάσει της παραγωγής σχετικού ψηφιακού αρχείου, μέσα από το υποσύστημα. Για την εφαρμογή του ελέγχου ομαλότητας, χρησιμοποιείται από την Επιτροπή Διαγωνισμού η μέση έκπτωση προσφοράς (Εμ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 95 και 98 του ν. 4412/2016.

ε) Όλες οι οικονομικές προσφορές, μετά τις τυχόν αναγκαίες διορθώσεις, καταχωρίζονται, κατά τη σειρά μειοδοσίας, στο πρακτικό της επιτροπής, το οποίο και υπογράφεται από τα μέλη της.

στ) Στη συνέχεια, η Επιτροπή Διαγωνισμού, την ίδια ημέρα, ελέγχει τα δικαιολογητικά συμμετοχής του άρθρου 24.2 της παρούσας κατά τη σειρά της μειοδοσίας, αρχίζοντας από τον πρώτο μειοδότη. Αν η ολοκλήρωση του ελέγχου αυτού δεν είναι δυνατή την ίδια μέρα, λόγω του μεγάλου αριθμού των προσφορών και του ελέγχου των εγγυητικών επιστολών, η διαδικασία συνεχίζεται τις επόμενες εργάσιμες ημέρες ...

7.1. Για τη δημοπράτηση του έργου, την εκτέλεση της σύμβασης και την κατασκευή του, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρακάτω νομοθετημάτων, όπως ισχύουν:

- του ν. 4472/2017 (Α' 74) και ιδίως των άρθρων 118 και 119,
- του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 201/24/Ε και 2014/25/ΕΕ)» (Α'

147).

- το άρθρο 107 του ν. 4497/17 (ΦΕΚ 171/13.11.2017 τεύχος Α'): «Άσκηση υπαίθριων εμπορικών δραστηριοτήτων, εκσυγχρονισμός της επιμελητηριακής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις» ...

- της με αρ. 117384/26-10-2017 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ 3821 Β) "Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων έργων, μελετών, και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)".

- της με αρ. 57654/2017 Υπουργικής Απόφασης (Β' 1781) «Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης»,

- της με αρ. 56902/215/19-05-2017 Υπουργικής Απόφασης (Β' 1924) "Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)",...

Άρθρο 9: Συμπλήρωση – Αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών
Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί, κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών, να καλέσει τους οικονομικούς φορείς, μέσω της λειτουργίας της "Επικοινωνίας" του υποσυστήματος να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, συμπεριλαμβανομένης και της οικονομικής τους προσφοράς, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 102 και 103 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 13 της υπ' αρ. 117384/26-10-2017 Κ.Υ.Α. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή³⁴, δεν λαμβάνεται υπόψη.

Άρθρο 13: Διαδικασία σύναψης σύμβασης - Όροι υποβολής προσφορών
13.1 Η επιλογή του Αναδόχου, θα γίνει σύμφωνα με την «ανοικτή

διαδικασία» του άρθρου 27 του ν. 4412/2016 και υπό τις προϋποθέσεις του νόμου αυτού.

13.2 Η οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων, θα συνταχθεί και υποβληθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 95 παρ. 2.(α) του ν.4412/2016.

13.3 Κάθε προσφέρων μπορεί να υποβάλει μόνο μία προσφορά.

13.4 Δεν επιτρέπεται η υποβολή εναλλακτικών προσφορών.

13.5 Δεν γίνονται δεκτές προσφορές για μέρος του αντικείμενου της σύμβασης.

24. Περιεχόμενο Φακέλου Προσφοράς

24.1 Η προσφορά των διαγωνιζομένων περιλαμβάνει τους ακόλουθους ηλεκτρονικούς υποφακέλους: (α) υποφάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής» (β) υποφάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά» σύμφωνα με τα κατωτέρω: ...

24.3 Ο ηλεκτρονικός υποφάκελος «Οικονομική Προσφορά» περιέχει το ψηφιακά υπογεγραμμένο αρχείο pdf, το οποίο παράγεται από το υποσύστημα, αφού συμπληρωθούν καταλλήλως οι σχετικές φόρμες».

32. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007). Εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «με ποινή αποκλεισμού...», «με ποινή απαραδέκτου οι συμμετέχοντες πρέπει...» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002).

33. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 25 και απόφαση *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228, σκ. 27).

34. Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

35. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta*, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, *Επιτροπή κατά Δανίας*, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *SIAC Construction*, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Μηχανική*, C-213/07, EU:C:2008:731,

σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, *MT Højgaard και Züblin*, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Universale-Bau*, C-470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko κ.λπ.*, C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

36. Επειδή η αρχή της τυπικότητας διέπει τη διαδικασία της αναθέσεως δημοσίων συμβάσεων (βλ. ΣτΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, 111/2006, 597/2007 κ.ά.) και δεν επιτρέπει να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

37. Επειδή η αναθέτουσα αρχή θεσπίζοντας τους όρους της διακήρυξης αυτοδεσμεύεται και είναι υποχρεωμένη να τους εφαρμόσει χωρίς παρεκκλίσεις, η δε παράβαση των όρων αυτής οδηγεί σε ακυρότητας των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού. Παρομοίως, οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να τηρούν απολύτως τους όρους της διακήρυξης και να υποβάλλουν την προσφορά τους σύμφωνα με αυτούς.

38. Επειδή έχει κριθεί ότι οι περιπτώσεις των προσφορών που παρουσιάζουν αποκλίσεις από τους όρους της διακήρυξης δεν θα απορρίπτονται υπό την προϋπόθεση ότι οι αποκλίσεις αυτές δεν αναφέρονται στους απαράβατους όρους και κρίνονται επουσιώδεις από την αρμόδια επιτροπή. Το επουσιώδες, ωστόσο, της απόκλισης διαπιστώνεται και αιτιολογείται ειδικά από την αναθέτουσα αρχή (ΣτΕ 4136/2009, 2004/2010).

39. Επειδή οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (ΣτΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης

Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

40. Επειδή, σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο περί συμβάσεων δημοσίων έργων η διαγωνιστική διαδικασία διενεργείται υποχρεωτικώς μέσω του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ στον οικείο διαδικτυακό τόπου του διαγωνισμού, στον οποίο η αναθέτουσα αρχή οφείλει να αναρτήσει τα έγγραφα του διαγωνισμού. Περαιτέρω, στο άρθρο 95 παρ 2 (α) του ν. 4412/2016 ορίζεται με σαφήνεια ότι οι οικονομικές προσφορές συντάσσονται, αριθμητικώς και ολογράφως, υποχρεωτικά επί του εντύπου που χορηγεί η αναθέτουσα αρχή.

41. Επειδή, περαιτέρω, στον όρο 13.2 της διακήρυξης προβλέπεται ρητώς ότι η οικονομική προσφορά θα συνταχθεί και υποβληθεί σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 95.2 (α) του ν.4412/2016. Από δε τη συνδυαστική εφαρμογή των όρων 2.1, 3.5γ και 24.3 της διακήρυξης συνάγεται εναργώς ότι οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να υποβάλουν την οικονομική προσφορά επί τη βάσει του σχετικού εντύπου που αναρτήθηκε από την αναθέτουσα αρχή στον διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού.

42. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση, από την επισκόπηση του ηλεκτρονικού φακέλου του διαγωνισμού προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή ανήρτησε στον διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, το υπόδειγμα εντύπου οικονομικής προσφοράς στο οποίο αναφέρεται ρητώς ότι έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με το άρθρο 95.2(α) του ν.4412/2016. Επομένως, ενόψει των ανωτέρω, οι διαγωνιζόμενοι ήταν υποχρεωμένοι να υποβάλουν την οικονομική τους προσφορά επί τη βάσει του διαμορφωμένου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 95.2(α) του ν.4412/2016 εντύπου οικονομικής προσφοράς που είχε αναρτήσει η αναθέτουσα αρχή.

43. Επειδή, ωστόσο, όπως συνομολογεί και ο ίδιος ο προσφεύγων υπέβαλε την οικονομική του προσφορά χρησιμοποιώντας όχι το έντυπο που είχε αναρτήσει η αναθέτουσα αρχή στον διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, αλλά το έντυπο που είχε αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής, το οποίο όμως είχε διαμορφωθεί σύμφωνα με το άρθρο

95.2(β) του ν.4412/2016. Προς επίρρωση δε της νομιμότητας της χρήσης αυτού του εντύπου, επικαλείται τον όρο 2.2 της διακήρυξης όπου αναφέρεται ότι τα έγγραφα της σύμβασης διατίθενται πέραν του διαδικτυακού τόπου του διαγωνισμού και στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής. Εντούτοις, θα πρέπει να επισημανθεί ότι η ευχέρεια αυτή της αναθέτουσας αρχής να διαθέτει τα έγγραφα της σύμβασης και σε έτερο ηλεκτρονικό τόπο, πέραν του ΕΣΗΔΗΣ, ουδόλως δύναται να υπερακοντίσει την απορρέουσα εκ του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου και των ρητών όρων του διαγωνισμού υποχρέωση των συμμετεχόντων να αντλούν πληροφορίες για τον διαγωνισμό και να χρησιμοποιούν τα έγγραφα της σύμβασης που έχουν αναρτηθεί από την αναθέτουσα αποκλειστικώς από τον διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ. Συνεπώς, η οικονομική προσφορά του προσφεύγοντος, συνταχθείσα επί τη βάσει εσφαλμένου εντύπου οικονομικής προσφοράς, το οποίο δεν είχε αναρτηθεί στον διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή, ο δε σχετικός λόγος προσφυγής κρίνεται απορριπτέος ως αβάσιμος.

44. Επειδή, περαιτέρω ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι το σύστημα δεν απέρριψε την οικονομική του προσφορά με τη χρήση του εσφαλμένου εντύπου αλλά συμπεριέλαβε αυτόν στον πίνακα συμμετεχόντων κατά σειρά μειοδοσίας. Εντούτοις, όπως συνομολογεί και ο ίδιος ο προσφεύγων ο σχετικός πίνακας διαμορφώνεται αυτόματα από το σύστημα ανεξαρτήτως του είδους του εντύπου οικονομικής προσφοράς που χρησιμοποιείται από τους διαγωνιζόμενους, ήτοι άνευ ελέγχου της τήρησης εξ αυτών των όρων της διακήρυξης περί της τήρησης του συστήματος του άρθρου 95.2(α) του ν.4412/2016. Ως εκ τούτου, η καταρχήν συμπερίληψη του προσφεύγοντος στον σχετικό πίνακα μειοδοσίας δεν μπορεί να οδηγήσει σε άνευ ετέρου αποδοχή της προσφοράς του, καθώς βάσει του διεξαγόμενου στο επόμενο στάδιο ελέγχου του περιεχομένου της οικονομικής προσφοράς του προσφεύγοντος προκύπτει εμφανώς η σύνταξή της κατά παράβαση του όρου 13.2 της διακήρυξης.

45. Επειδή, ως προς τον ισχυρισμό του προσφεύγοντος ότι υφίσταται ασάφεια των σχετικών όρων του διαγωνισμού περί της οικονομικής

προσφοράς και άρα η αναθέτουσα αρχή όφειλε να τον καλέσει προς διευκρινίσεις, επισημαίνεται ότι από τη ρητή διατύπωση των όρων της διακήρυξης καθώς και από το ανηρημένο υπόδειγμα εντύπου οικονομικής προσφοράς συνάγεται πέραν αμφιβολίας ότι στον εν θέματι διαγωνισμό οι προσφέροντες έπρεπε να υποβάλουν την οικονομική τους προσφορά σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 95.2(α) του ν.4412/2016. Σε κανένα δε σημείο της διακήρυξης ή άλλο έγγραφο του διαγωνισμού δεν αναφέρεται με άμεσο ή έμμεσο τρόπο ότι η οικονομική προσφορά δύναται να συνταχθεί βάσει του άρθρου 95.2(β) του ν.4412/2016. Δεδομένου δε ότι, σύμφωνα με τα ανωτέρω εκτεθέντα, οι όποιες πληροφορίες ή έγγραφα έχουν αναρτηθεί κατά διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής στην ιστοσελίδα της δεν δύναται να θεωρηθούν ως τα προβλεπόμενα εκ του νόμου έγγραφα της σύμβασης στα οποία διατυπώνονται αποκλειστικώς οι όροι του διαγωνισμού και αναρτώνται εκ του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου στην πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ, ως εκ τούτου το όποιο περιεχόμενό τους δεν δύναται να ελεγχθεί σε αντιπαραβολή με τα νομίμως ανηρημένα έγγραφα στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού και άρα να προκαλέσει ασάφεια ως προς τους όρους διεξαγωγής της διαγωνιστικής διαδικασίας καθόσον ασάφεια νοείται μόνο μεταξύ των όρων των νομίμως αναρτημένων εγγράφων της σύμβασης. Συνεπώς, στην προκειμένη περίπτωση, οι σχετικοί με την υποβολή της οικονομικής προσφοράς όροι της διαγωνιστικής διαδικασίας έχουν διατυπωθεί με ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στα έγγραφα της σύμβασης, ώστε κάθε ευλόγως ενημερωμένος και επιμελής υποψήφιος είχε ευχερώς τη δυνατότητα να κατανοήσει το περιεχόμενό τους και, άρα, ο σχετικός λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

46. Επειδή κατόπιν συγκριτικής επισκόπησης του εντύπου οικονομικής προσφοράς που ανήρτησε η αναθέτουσα αρχή επί τη βάσει των διατάξεων του άρθρου 95.2(α) του ν.4412/2016 με την υποβληθείσα οικονομική προσφορά του προσφεύγοντος συνάγεται ότι διαφέρουν ουσιωδώς ως προς το περιεχόμενό τους. Ειδικότερα, στην οικονομική προσφορά του προσφεύγοντος δεν αναγράφεται αριθμητικώς και ολογράφως το ποσοστό έκπτωσης για κάθε ομάδα εργασίας, ήτοι χωματουργικά και

σκυροδέματα/οπλισμοί παρά μόνον η προσφερόμενη μέση τιμή έκπτωσης, το δε γεγονός αυτό συνομολογεί και ο ίδιος ο προσφεύγων ο οποίο δηλώνει ότι έχουν αναγραφεί μόνον τα ποσά με την έκπτωση και όχι το ίδιο το ποσοστό. Εντούτοις, όπως ρητώς απαιτείται από τις διατάξεις του άρθρου 95.2 α του ν.4412/2016, οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να αναγράψουν στην οικονομική τους προσφορά τα ποσοστά έκπτωσης για κάθε ομάδα εργασιών αριθμητικώς και ολογράφως. Επομένως, η οικονομική προσφορά του προσφεύγοντος παρουσιάζει ουσιώδη απόκλιση από τις απαιτήσεις του νόμου και της διακήρυξης, ο δε σχετικός λόγος ισχυρισμός του προσφεύγοντος ότι η οικονομική του προσφορά περιλαμβάνει το σύνολο των απαιτούμενων από τη διακήρυξη στοιχείων και άρα πρέπει να γίνει αποδεκτή κρίνεται απορριπτικός ως αβάσιμος.

47. Επειδή γίνεται δεκτή εν όλω η εισήγηση.

48. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

49. Επειδή η παρέμβαση πρέπει να γίνει δεκτή.

50.Επειδή, ύστερα από τις προηγούμενες σκέψεις το παράβολο που κατέθεσε ο προσφεύγων πρέπει να καταπέσει (άρθρο 363 του ν.4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 27 Νοεμβρίου 2018 και εκδόθηκε στις 17 Δεκεμβρίου στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ Χ. ΚΑΝΑΒΑ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΑ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ

